

IRODALMI-KULTURÁLIS FOLYÓIRAT

III. ÉVFOLYAM 1. SZÁM
2013. MÁRCIUS

ÁRA 250 Ft

SZABÓ AIDA (Jampa drolma)

VÁGYAM...

...csak egy: egy csöppnyi csönd a vágyam,
hogy ne sérüljön cinkeszárnyam!
Kerge zaj léket vág erembe,
borostyán-ősz fészkel ölembé.

Karma közt jajdul-sajdul rőt nyár,
vörös láng, zörgő-nyöszörgő fák,
nyomában a kopott, kongó táj,
ködöt pőfékelő alkony, sár.

Rozsdáll határ, vállamon varjú,
bősz dunyhám nem veri fel sarjút,
váram, tornyom csonkán, romokban,
tenyeremben égvájt monogram.

Felettem holdár nevet kurtán,
zörgő ág kísér kövön, buckán.
Időm tört cinkeszárnya sápad,
csak egy: egy csöppnyi csönd a vágyam!

– Libben az élet bodros fodra,
sűrűsödő cseppje körökben
tágul, száguldó horizontra. –

HABOS LÁSZLÓ

HALLGATNI KELL A CSENDET

A színes üvegablak mögött
felsikolt templomi homály,
a fény is megtorpan, ott áll,

s nem mer, nem tud még belépni,
csak a falra festett szentek
merik hallgatni a szent csendet.

Nézel, nem tudsz megszólalni,
felsikolt templomi homály,
ahol térden állni muszáj,

s hallgatni kell a szent csendet,
kitárni lelked ajtaját,
hagyni, hogy a fény járja át,

s hallgatni ott benn a hangot,
hol a fény ölel át csendet,
hogy tettekké váljon benned

a teremő szent akarat,
s felsikolt templomi homály,
hogy új-emberként menj tovább.

Molnár-Göb Zoltán: Az út

TEMESI ÉVA

AZ ŐSANYA

Üdvözlégy, Éva!
Most Rólad dalolok én, mert
első vagy az asszonyok között,
és áldott a Te méhednek gyümölcse:
EMBER.

Te első asszony, kinek áldott fehér karja
világot ringatott, szeretett, nevelt.
Ki először nevetett gerlicebúgással,
s először zokogott koporsó felett.
Asszony, aki először simogatta párja
gondoktól felhős, elgyötört homlokát,
aki fehér kezével gyógyított, ha kellett,
és nem mérte soha jósága fokát.
Te magad voltál a játszi vígság s a bánat.
Te, az örök asszonykönyvek forrása,
az ölelés mestere s az első csókok méze.
Rád nézünk, névtelen utódaid, ma.
Alázattal hajlunk meg előtted, Te első,
akit még maga a Fölség teremtett,
s aki rossz sorsból mindnyájunk előtt az első,
és mindnyájunk közös örök anyja lett.
Neked részed volt paradicsomi gyönyörben
s ijesztő egyedülvalóságában
kitaszíttóságodnak. Könnyben, fájó kínban
szültél minket, hogy éljünk e világban.

Most Rólad dalolok én, mert
Első vagy az asszonyok között,
és legyen áldott méhednek gyümölcse:
EMBER!

DAL

Száraz ágra fekete madár...
Mért pont elém száll?
Mért pont elém száll?

Száraz ágon fekete madár...
Vajon mire vár?
Vajon mire vár?

Száraz ágról fekete madár...
Majd csak odébb áll!
Majd csak odébb áll!

KOVÁCS GÁBOR

SZÉP HAZÁM

Itthon vagyok szép hazámban,
Itt van az én otthonom,
Itt volt bölcsőm, itt ér végem,
Itt fog elhantolni hon.

Bejártam a nagyvilágot,
Láttam én sokfélét már,
De olyant, mint szép magyar hazám,
Nem lelt szemem sehol tán.

Csak itt zenél még tücsök koma,
Víg mezőkön szép dal száll,
Nékem kedves virágok is
Csak itt nyílnak szívemnek már.

Hortobágnak visszhangja
Fülemnek ékes zeneszó,
Kilenclyukú hídja felett
Pacsirtamadár dalol.

Északnak szép Eger vára
Megért már sok nagy csatát,
Ott terem a jó magyar bor,
Ott ad csókot a leány.

Bükkös erdők közt búvik meg
Lillafüred kastélya,
Hol patak mentén sétálgatva
Nyílik a szép ibolya.

Ős Budának büszke vára
Vén Dunának felibe
Délcegen áll, s onnan tekint
Történelmünk mélyire.

Szép Zalának nincsen párja,
Ott, hol tölgyes égig ér,
Ott nyílik a hóvirág is,
Kakukk hangja ébreszt még.

Királyné Sándor Edit: Ékszeres doboz

GRÓF MÁRIA**ÉRZÉSEIM!**

Ó, az érzéseim, ha egyszer átválthatnám.
De vaj' h, mi lenne az, amiért odaadnám?

Ami mindenkinek jó,
S a csere nem hiábavaló.
A HIT és a SZERETET! Igen,
az a kínos, ami nagyon keresett.
Hiányzik sokszor talán,
mert az önszeretet
többször győz a csatán.

KOVÁCS ISTVÁN**SZERELEM**

(Kibékülés)

Elszórva már mind a villámokat,
Szemével most gyengéden simogat.
Puha kezével becézi arcomat,
Mint enyhe szellő a virágokat.
Engedelmesen fogadja csókomat,
Fogva tart így, mint lép a madarat.

Aztán egyszer csak rám szakad az ég!
Testem burka szívemnek nem elég,
Mikor az édes száj azt súgja: még,
Örvénybe ránt a vad érzékiség!
Barátom, ha ezt nem élted, vagy rég,
Gyerünk hamar, mielőtt itt a vég!

Testünkben lassan szűnik a vihar,
Ellazult már a két, szorító kar,
És a paplan álszentül betakar.
Pihenésünkben semmi sem zavar,
Így a Kedves is elszunnyad hamar,
Feledve tán, hogy új bundát akar?

KARÁCSONY ISTVÁN**NAP ÉS HOLD**

Előre küldi vörös dzsidásait
Kergetni a hajnali pára ólom kulisszáit.
Kerek fejével feltápáskodik,
s vérágas szemének egyetlen rezzentésével
megfutamítja a kóborló báránnyelűk hívatlan seregét.

Megnézi magát a tó fodrozódó vizében,
s szikrázva hág a hatalmas boltívre.

Bandukol az égen
a Nap, ő az égi nagyúr.

Dölyfösen hirdeti:
méltán imádták
évezredek vadászó népei
örökös fenségét.

Az ég kékjét
sápasztja fakóvá
diadalittasan – Ő a király.

Ha kél a Nap,
A Hold haloványan remeg.
Várnia kell tetszhalott feltámadásával,
míg társa útja végeztével
visszaereszti véres kardját
a hegycsúcs-kirakott oliva-zöld hüvelyébe,
s magára húzza rőt, vörös bársonyát.

Vadorzó Hold az est jöttével
átveszi hatalmát.
Kacsingató csillagok vidám barátai,
ám magára hagyják, amikor
a felhőkkel háborog.

Bágyadt, sárga képpel farsangi lampionként
kószál a sötét égen.
Az őszi madár fütyülő dalával hirdeti
a rezgő leveleknek:
Ő az éj ura.

S bár létünk fogyhatatlan alapja a Nap,
Ő ezüst, a Hold pedig arany!

KÓSA MÁRTA

SZERETŐ

Szívemben remegő
szélárnyék
levegő

fénygömböt emelő
mellemhez feszülő
holdtajték
ölelő
tűztáncos
szerető

álmomba nevető
kristálylét
kereső

káprázat
kutató
kiutat mutató

hangok közt
matató

sikolyban megfuló
billentyűn
elbukó

tenyérbe simuló
életből elfutó

titkokat takaró
vágyamat akaró

arcomra tapadó
körmömbe akadó
éjpárnán zokogó

csontomat megtörő
sejtembe költöző
emléknászt kerülő
zokogó szerető.

Királyné Sándor Edit:
Faliórák

MÁJER JÓZSEF

NAGYANYÁM EMLÉKÉRE

Pörgött sebesen az orsó,
forgatta nagyanyám ujja,
durva kenderkócból
élete fonalát fonta.

Arca mély ráncai közt
a jelen gondjai ültek,
szorongva kuporogtak ott,
semerre sem menekültek.

Túrte sorsát megadással,
siratta ő is halottait,
mint a kor többi asszonya,
szenvetde a háború borzalmait.

Néha kiült a tornáczra,
kötényébe fektette kezét,
görcsösen szorongatta ujjait,
rakosgatta összetört életét.

Láttam szemében a bút,
parányi karommal öleltem,
megkérdezni, miért sír,
azt bizony, egyszer sem mertem.

Városba költöztetett anyám,
mögöttem maradt szülőfalum,
húzta vállam az iskolatáska,
a tudással megrakott batyum.

Nagyanyám arca távolodott,
homályba burkolták az évek.
Izgatottan vártam azt a napot,
mikor hozzá visszatérek.

Nem adatott meg újra látnom,
korán elvitte a bánat.
Szülőfalum temetőjében
elsirattam nagyanyámat.

SZABÓ IMRE

EGY ÉV MÚLVA

Rég volt az, hogy tollam
Versírássra fogtam,
Rég volt, amikor még
Hősszerelmes voltam.

Egy aranyos kislány
Birta szívem, lelkem,
Övé volt mindenem,
S hozzá írtam versem.

Hozzá szállt a dalom,
Ha nem voltam Nála,
Küldtem lágy szellőktől,
S vitte kis madárka.

Gondolatim mindig
Nála pihentek meg,
Ő volt napsugara,
Virága éltemnek.

Hozzá szállt sóhajom,
Szívem dobbanása,
S érette lobogott
Vérem forró lángja.

Ő adott tartalmat,
Célt azt életemnek,
Ő volt a Múzsája
Ihletett lelkemnek.

Nála nélkül nem volt
Ébredő új tavasz,
De nyár lett a tél is –
Mosolyától lett az.

Hogyha Ő kacagott
Csilingelő hangján,
Kinyílt a virág is,
Mert tündér volt e leány!

És én boldog voltam,
Nem gondoltam másra,
Karom kicsi fészünk
Alapjait ásta.

Nem gondoltam arra:
Ő még igen gyermek –
Tizenöt éves volt,
S boldog jegyesem lett.

Együtt álmodoztunk,
Együtt tervezgettünk;
Összeforrt egészen
Szívünk és a lelkünk.

Ám egy verőfényes
Őszi délutánon
Jött egy levél Tőle –
Való-e vagy álom?!

Megírta, hogy többé
Ő már nem hiteget,
Leírta őszintén:
Engem már nem szeret.

Ó, akkor azt hittem,
Életemnek vége,
Hiszen a lelkemnek
Szakadt ki egy része.

Cél, tartalom többé
Nem volt életembe',
Tüzes, vérző seb volt
A lelkem helyébe.

Gyógyulást keresve
Így bolyongtam szerte,
De bármerre jártam,
Őt láttam csak egyre.

Elszállott nyugalmam,
Hitem, boldogságom,
Keserű lett minden
Ezen a világon.

Jó orvos az idő:
Gyógyít mély sebeket.
A sok múltó hónap
Rajtam is segített.

És most már nem fáj úgy,
Ha Őrá gondolok;
Nyugalmam visszatért,
S hinni újra tudok.

S ha kérdené valaki,
Hogy szeretem-e még?
Tagadni is tudnám:
Elfelejtettem rég.

Ám hiánya most is
Búsítja lelkemet,
Mert nem gyógyult még meg
Az a nagyon mély seb.

Azért most már látok
Újra kéklő eget,
És már írni tudtam
Róla ezt a verset.

Őt azonban szívem
Örökre bezárta:
Kísérje mindenütt
Az Isten áldása!

Ózd, 1953. szeptember 8.

Ördög bújt az angyalba

Molnár-Göb
Zoltán:

Aláhullva

FAZEKAS MAJOR GIZELLA

ÁPRILIS

Ragyogóan süt a nap,
április, itt a tavasz.
Füzek, barkák, zöld ágak
virágosan pompáznak.

Sűrűn esik az eső.
Sose lesz már jó idő?
Felhőkből kibújt a nap,
egyre jobban csalogat.

Egyszer esik, másszor fúj,
mikor öröm, mikor bú.
Máskor elbújik a nap
aranyos felhők alatt.

Aztán fénylőn felragyog.
Hipp-hopp, hipp-hopp, itt vagyok!
Így mókázik, így borong,
április, a nagy bolond.

Kibolondozta magát,
bezöldellte a határt,
rövid pályafutását,
várja május illatát.

Királyné Sándor Edit: Ékszeres doboz

NAGY SÁNDOR

A TÉKOZLÓ

Ifi koromban
Dőlt a pénz halomra
Lukas volt a markom
Mind eldorbézoltam
Habzsoltam az életet
Pénzem nem maradt félretett
Most hozzám a sors mostoha
Kiürült a bőség kosara
Elpártolt tőlem Fortuna
Körülölel a sötétség fátyola
A kocsmáros már Mercédeszen jár
Ilyen balekok pénzén vette bár!
Máról holnapra élek
Kölcsön is kérek
Köszönts rám újra Fortuna
Ígérem többé nem leszek ily ostoba.

RINYAI LÁSZLÓ

CSÉPLŐMUNKA

Pereg a dob, sebesen folyik a szem.
Zúg a cséplőgép fojtott zizegéssel.
Telnek a zsákok, a zsákoló liheg,
maró a por, vastagon terül széjjel.

Kévét dob a kévésfiú sietve,
A traktor nyögve, rángva pöffékel.
Ömlik a szalma, az etető etet,
tüzesen süt a nap, izzasztó hévvel.

A fáradt polyvahordó lány megpihen.
A korsóból mohón issza a vizet.
De ni! Egy zöld alma repül suhogva,

majd nagy ívben lehull a lába elé.
Felnéz a lány a kévéskazal felé,
ott áll, aki az aranyalmát dobta.

PETRIK ISTVÁN

GLACIÁLIS

Fojtogat
a félelem csendje.
Jéghegygé
hízik a magány.
Csokorba szedett
tüskés ágak
véreznek
a Megváltó homlokán.
Kereszt alatt
az elesett ember.
Újabb és újabb
stáció.
Kimenekülni
az új világból.
Lélekmentő
migráció.

KREISCHER KORNÉLIA**TÉLI MERENGÉS**

Kandalló duruzsol, szikrácska pattog,
tűztáncot lejt a lángleányka,
vörösén izzik háttérben a samott,
idilli kép meleg szobában.

Jégvirágos ablaknál állok, nézem,
hópihe libben fenyőágra.
Etetőben lakmároz két kis cinke.
Fehér lepel borul a tájra.

Mind kövérebb pelyheket kavár a szél,
mintha vattapamacsot fújna.
Hótakaró már kutyám hasáig ér,
még a lábnyomát is befújta.

Nézem a szűz-fehér szépségű tájat.
Párkányon őszapóhad csipeget.
Rebbennek hirtelen, mert megérkezett
egy éhenkórász széncinke-sereg.

Duruzsol a kandalló andalítón.
Láng táncol, parázs szikra széled...
Hunyt szemmel a sülőalma-illatot
s vele gyermekkorom idézem.

Gyönyörű télesték, Ópapa mesélt.
Szájtátva hallgattuk, hozzábújva.
Hogyan épült a gombosi Duna híd,
tízben, mesélte újra s újra.

Milyen izgalmas farkaskalandjuk volt,
Ungvárról Mármarosra menet,
az ezerkilencszázhuszas években,
végül hogyan menekültek meg.

Jönne még számtalan emlékkép elő,
de zavarón cseng a telefon.
Valós jelenembe visszazökkenek,
az emlékezést nem folytatom.

Tört a varázs. Ölel a realitás.
Kint hideg, bent kandallómeleg.
Szépséges tél! Mintha állna az idő,
elengedve az emlékeket.

DARÓCI ATTILA**PORLADÁS**

Kirántom fejem a sűrű égből,
Szemem hideg nap égeti sötétre.
Fulladok a remegő légtől,
Sötét vérem rákenem bőrére.

-
Megfestem rá világom,
Hol nem lesz senki úr.
Kapuit majd bezárom,
Lelkem majd mindent kítúr!

-
Hol lesz majd, ki lemossa vérem,
Mi csorog, félve, le a mélybe?
Festett világom kérge;
Elporlad, s vele én se.

STEIBLI VIVIEN**HAJNALCSILLAG**

Nekem a hajnalcsillag
Mutatja meg utamat.
Te vagy nekem, vagy nekem,
Most már el nem engedlek.

Egyetlen reményem Te vagy,
Más meg sem hallgat.
Te vagy nekem, vagy nekem,
Hajnalcsillag, adj reményt nekem!

Te adsz világosságot a sötétben.
Te világítod meg elmémet.
Te vagy nekem, vagy nekem,
Akkor is, ha más már elfeledett.

Követnélek a világ végére is,
Hisz nekem másom e földön nincs.
Te vagy nekem, vagy nekem,
Téged többé már nem feledlek!

Vezess utamon tovább,
Ne hagyd, hogy megálljak!
A fényedért harcolok,
Mert másért nem maradok.

MÓCZÁR CSABA

TARNÓCZINÉ BARABÁS IRÉN

Talán eltűnök hirtelen

/ József Attila /

Talán eltűnök hirtelen,
akár az erdőben a vadnyom.
Elpazaroltam mindenem,
amiről számot kéne adnom.

Már bimbós gyermek-testemet
szem-maró füstön szárítottam.
Bánat szedi szét eszemet,
ha megtudom, mire jutottam.

Korán vájta belém fogát
a vágy, mely idegenbe tévedt.
Most rezge megbánás fog át:
várhattam volna még ííz évet.

Dacból se fogtam föl soha
értelmét az anyai szónak.
Majd árva lettem, mostoha
s kiröhögtem az oktatómat.

Ifjúságom, e zöld vadont
szabadnak hittem és öröknek
és most könnyezve hallgatom,
a száraz ágak hogy zörögnek.

Te ne tűnj el hirtelen

/ Móczár Csaba /

Te ne tűnj el hirtelen,
mert én járok nyomodban.
Még nem adtam semmit sem,
csak kósza szél, homokban.

Szilaj, férfi-kedvemet,
sok nőért kiontottam.
Bánat ette lelkemet,
nemtudván-kifosztottam.

Későn nyitotta ágát-bogát
a vágy, mely megtalált téged.
Hamis volt a rongyból szőtt brokát,
és elkéstem vele tíz évet.

Nem hatott rám oskola,
szavaik vadítottak.
Büszke voltam, ostoba,
sírtam, ha tanítottak.

Öregségem most ősz vadon,
halálomig felettem öröknek.
Akarom, te legyél rabom,
s én téged képzellek öröknek.

Molnár-Göb Zoltán: Megreformálhatatlan

MÁR TÍZ ÉVE

Fagyott fehér földön
tünékeny, törékeny élet,
csillogó fehér csoda a világ,
belemar lábamba a tél.
Zúzmarás fűszalak éle
sértene, de lehullnak
lépteim nyomán.
Megyek, csak megyek
vakon a végtelenbe,
kínózva pirosra csípett
arcom és kezem.
Hunyorgó kövér csillagok
követnek kék bársonykupolán,
észre sem veszem.
Ropognak apró gallyak,
és göröngyök gurulnak
szerteszét.
Nem akarom, de mégis
én okozom
a kristály éj nesztét.
Meddig megyek, és hova
vezetnek zsibbadt álmaim,
azt magam sem tudom.
Van még megállás?
Szédült köreim futom.
Hívogat a fénylő messzeség,
mely esti órán téged elrabolt,
akkor ott is így ragyogott
a gonosz téli hold.
Mikor szűnik e torokszorító
nehéz fájdalom,
mikor engedsz utamra megint?
Mikor halkul el a
búcsúzó kedves szó,
tűnik a rebbenő gyenge kéz,
mely most magához int?
Elesetten és kiszolgáltatottan,
méltósággal élni mégis
az utolsó percek:
ez jutott neked.
Jóság, bölcsesség, szeretet
és tiszta szív,
munkás hétköznapi volt
egész életed.
Lelked tükre itt visszacsillan,
mint szememben a könny,
menj, kedves Apám,
sosem feledlek.
Először gyermeked,
majd gyámolítód lehettem,
mindent szívből és
szeretettel tettem,
és mindezt köszönöm.

BOZÓ PATRIK**LEBEGÉS A TÉBOLYBAN**

az örület dimenziói szét,
belékapaszkodom az éjszakába,
vadul morog, s leköp a bőregér
a városokra, álmaidra, mint
csak én tudok e világra köpni szót.

madár zuhan vak éhezők közé,
a vér akár az ár, szemünk kimossa,
e könny, mely itt remeg, porodba zúg,
Uram, vörös kis érzélem, magánnyal megrakott hegyek
oldódnak el, s bárányod lebeg a töltés alvadt oldalán.

ILKA ERZSÉBET**ÉLET**

Más az élet,
más a léted,
van élet!
van fényed?
van lélek,
néha félek,
s mert élek,
azért remélek.
Okkal van az élet.
idővel megfejem,
miért van életem.

TILINGERNÉ GERLEI ILONA**A MAGÁNYOS SIRÁLY**

A Szabadság hídnál nézem,
hogyan az öreg Dunán
kiszáradt farönkön gubbaszt
egy magányos sirály.

Piciny szíve hevesen dobog
a hófehér toll alatt,
körülötte boldogan repkednek a társak.

Beteg vagy elfáradt talán?
Nem tudom, de sajnálom nagyon,
apró szemében a reménytelenség ragyog.

S egyszer csak hirtelen köréje gyűlnék társai,
s a kis sirály
boldogan a magasba száll.

Szállj, csak szállj, drága madárka,
repülj csodás tájak felett,
kísérje utadat a béke és a szeretet.

HORVÁTH ISTVÁN**NEM VOLT LÉHA...**

Nem volt léha, míg végzett az este
Szorgalmasan körbejárt a nap
Túl a horizonton jobbra-balra les
Majd szárnyra kap a pajkos pirkadat

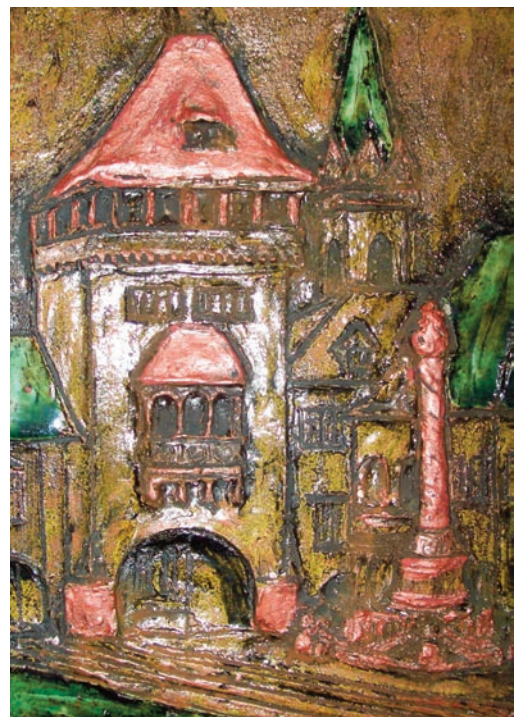
Hajnalködből lép elő az erdő
Madárdalhoz zúg lent a patak
Ága-bogán borzongat a szellő
Surrogva a ház köré szalad

Ablakot ráz ólajtót nyikorgat
Megemelget néhány cserepet
Kéményre hág behuhog a kürtön
Ijesztgetni vágya asszonyt gyereket

Alszik még a háznép csak a gazda ébren
Kaszasuhintásra hódol meg a rét
Parashti világban nem él meg a tétlen
Simítsa meg bárki kérés tenyerét

Kapa vödör fejsze valamennyi szolgálta
Ápolta és kente azt a két kezet
Mely éküket áldássá összefogta
Hálával fonja át az emlékezet

Mikor otthonába fáradtan belépett
Anyám félrerakta azt amit kötött
Arca ragyogott mert szíve látta a herceget
Az őszre hajló barázdák mögött

Királyné Sándor Edit alkotása

Rajzoltam magamnak halált

Rajta van az összes vonásod,
 a rajtam felejtett pillantásod,
 a tekinteted izgató mivolta,
 ami az összes gondolatom kitolta
 az agyamból, hogy a helyükre lépj,
 és elkészülhessen ez a kép.
 Te lettél
 a kísértő félelmeimnek,
 az emésztő kétségeimnek,
 az állandó szorongásnak,
 az álmatlan éjszakáknak,
 a vágyaim elfojtásának,
 az étel piszkálásának,
 a könnyörtelen megvetésemnek,
 a furcsán csengő nevetésemnek,
 a hitetlen elmondott imámnak,
 a mögöttem lépkedő paranoiámnak,
 a befelé sikoltott szavaimnak,
 az egymásra hányt kacatjaimnak,
 az elhaló hangomnak,
 a leplezett zavaromnak,
 a grimaszba torzult arcomnak,
 a reménytelen szélmalomharcomnak,
 a kedvetlen reggeljeimnek,
 az átkelés-előtt-körül-nem-néző szemeimnek,
 a fájdalmas rád gondolásnak,
 az érthetetlen magamba fordulásnak,
 az orrom fölött a ráncnak,
 a hirtelen rám törő halálvágynak,
 az idegességtől remegő kezemnek,
 a szerelmes párok láttán a hányingeremnek,
 a fejben szült jelenetek zömének,
 a fojtogató boldogtalanság kódének,
 a védekezésképp generált fölénységnek,
 a gondolataim folyton újrafutott körének,
 a görcsbe ránduló gyomromnak,
 és persze, az összes gondomnak
 a halála.

Őri Eszter**Nemes Nagy Ágnes Gimnázium
Budapest****Varjas Adél**
4. osztályos**Kőrösi Csoma Sándor
Általános Iskola
Százhalombatta****Napnyugta**

Napsugárba vonva az ég alja,
 Bíborfény simít végig egyre rajta.
 A fenyőfák tűlevelén sárga fény,
 Játszadozik a fénnel egy égi tünemény.

Korong gurul le az égről,
 Nem félünk az esti fénytől.
 Sötétpiros már az este,
 A kör tetején repül egy fecske.

A fák között még utoljára
 Megcsillan egy naptündér ruhája.
 Majd átveszi az estét a sötét égbolt.
 Felragyog rajta a sok gyertyafényfolt.

Sok szeretettel

Megmutatnék néked
 Oly sok jót a világon,
 Ha síró szemedet
 Egy pillanatra látom.

Lehoznám én néked
 A csillagot az égről.
 Ha azt kérnéd tőlem,
 Göncölszekerestül.

Befognék én abba
 Szép, arany paripát,
 Ha el tudnád feledni,
 Mindazt, ami bánt.

Szép szóval, ha nem is,
 Talán még sok tettel.
 Meg tudnám mutatni
 Még sok szeretettel.

Hogy mennyit tennék?
 Megmondani nem tudom,
 De egyszer majd csak eljő
 E kérdésre válaszom.

Emily C.**Bolyai János Általános Iskola
Érd****Tőke Petra**
6. osztályos

FEHÉRLÓTUSZ

Milyen volt a taoista szemlélet?

II.

A kínaiaknak a szemlélődésből fakadó életvitelük az érzelmeiket gazdagította.

„Ebéd után

*Ebéd után – egy csöppet szundikálok,
fölebredek – két csésze tea vár.
Kicsit kinézek, hogy sző tűzi hálót
nyugat felé a lankadt napsugár.
Bizony rövid a nap annak, ki vidám,
és rest az év annak, ki küszködik,
de annak, aki már semmit se kíván,
s csak éldegél, nincs „hosszú” és „rövid”.¹*

Nemcsak az alvást, hanem minden cselekedetüket erőfeszítés nélkül tették – az ébredést, a készülődést, az egész napi tevékenységüket. Az igazi élethelyzetek művészei voltak. Tudták, hogy nem nélkülözhetetlenek, mert nélkülük is múlik az idő, és éppen így minden változás is megtörténik. De tudták azt is, hogy nem feleslegesek, mert megalkotta őket a Tao, az Ég és a Föld – egyszerűen vannak. Vannak, mint a többi érző és érzéstelen lény, amik lesznek és elmúlnak, amikkel azonosak, mert minden, ami az Ég alatt van, az a Taoval átitatott. Minden ezen a világon létező és változó, ami állandó, az a változó – ezt a változót mi, emberek az idővel mérjük. A tűnődésből született gondolatok gazdagították a gondolkodásukat, az élethez való hozzáállásukat. – Ha állandóan pörgésben vagyunk, ha csak kifelé élünk, akkor nem tűnődünk, gondolkodunk az élet dolgain, így kevésbé tudunk fejlődni, előbbre jutni. Magunk megértésével másokat is jobban megértünk. Észrevevesszük, hogy ami nem tetsző a másikban, azt magunkban sem tudjuk elfogadni, így birkózunk folyamatosan magunkkal. De ezeknek a felismeréséhez szükségünk van az elcsendesésre, a befelé figyelésre.

„Hagyjál magadnak időt és teret a csendnek, a belső szemléletnek.”²

Most mesélek egy történetet a Sárga Császárról. Ő volt Huang-ti, aki állítólag Kr. e. 2697 körül uralkodott. Érdemes róla szót ejteni, mert ő fejlesztette a mezőgazdaságot, elindította a selyemfeldolgozást, és ami a legfontosabb: az írást is ő adta az emberek kezébe, bevezette a házasság intézményét. A császár nevéhez fűződik még a fejsze, a mozsár, az íj, a cipő, a ruhakészítés, a szekér, a csónak, a kútúrás, a naptár, a harang, az áldozati edények, a hajóépítés és járműkészítés, valamint a házak építésének feltalálása is, és ő kezdte el a közutak építését. Huang-ti jártas volt a matematikában, és ő alkotta a háborúzás alapelveit is.

A kínaiak a bölcs uralkodókat a Menny Fiainak nevezték. A Menny Fiainak jövetele előtt szokatlan csillagászati jelenségek történtek. Huang-ti világrajövetelét a

Nagy Medve csillagképben felragyogó csillag jelezte. A Menny Fiai közül Huang-ti volt a legkiemelkedőbb. A császár és segítői racionális gondolkodásúak voltak. Sok mindent tanítottak az embereknek, mint például az akupunktúra alkalmazását is. Híres még a fennmaradt Belgyógyászati tankönyve³, amely a központi témája az emberi szervezet egyensúlyban tartása. „A mindenség a jin és a jang alapelvén nyugszik. Mindent ez az alapelv mozgat a teremtésben... A kezelőorvosnak fel kell derítenie a betegségek eredetét.... Jin és a jang, a természet pozitív és negatív pólusai állnak a betegségek hátterében, melyek egyként sújtják azokat, akik fellázadnak a természet törvényei ellen, és azokat, aki igazodnak hozzájuk....A harag és az öröm érzelmei ártalmasak a szellemnek. A hideg és a meleg ártalmas a testnek. A sístergő harag a jint károsítja, az ujjongó öröm a jangban tesz kárt. Mikor az érzelmek lázongása az égig ér, kialszik a pulzus, és elhagyja a testet.”⁴ Huang-ti száz éven át uralkodott, de a vélemények szerint háromszáz évig élt valahol Kínában. Őt nevezhetjük a taoizmus ősgurujának is, és ő volt az első kultúrhérosz. De halld a történetet:

„Egyszer a Sárga Császár beutazta a Vörös-tenger északi partvidékét, és fölmászott a Kuenlün-hegység legmagasabb csúcsára. Azután mikor visszatért délre, észrevette, hogy elvesztette csodatévő gyöngyét. Átkutatta emlékezete összes zugát – hasztalan; megkérte éles elméjét, megkérdezte látását, megkérdezte ékesszólását – mindhiába.

Végül megkérte a Semmit, és a Semmi megtalálta a gyöngyöt. Mily különös – kiáltott fel a Sárga Császár –, hogy a Semmi képes volt megtalálni!”⁵

Én így értelmeztem: a császár nagyon igyekezett, vagyis inkább erőlködött, hogy megtalálja a csodatévő gyöngyét. Talán ha kevesebb buzgósággal vág neki a keresésnek, hamarabb sikerrel jár. Mert a csodatévő gyöngye a lelke volt. Amiket megkért, hogy segítsenek az elvesztett lélek keresésében, a tudása, a látása, a beszéde volt, azok azonban csak eltakarták a lelkét. De a csendben, amikor tudatát nem zavarták, és nem volt az érzékeinek rabja, akkor tudott a lelke tudatára ébredni a benne lakozó Semmi a Tao segítségével.

Szabó Aida (Jampa drolma)

¹ Po Csü-i ford. Kosztolányi Dezső: Kínai és japán versek 37 o.

² Dr. Popper Péter

³ Eredeti címén a Huang Di: Nei Ching

⁴ Martin Palmer: Jinés Jang Egyensúly és harmónia a kínai bölcseletben, művészetben és hétköznapiakban Édesvíz Kiadó 1998 (87, 88 o.)

⁵ Henri Borel: Wu-Wei Lao-ce útmutatásai Fordította: Kenéz György Farkas Lőrinc Imre Kiadó 1995. 25 o.

KOVÁCS ISTVÁN

II.

AZ ÖREG VADKÖRTEFA

I.

A falu szélső házaitól bő negyedóra járásra volt valamikor Dadapuszta. Kifelé menet, az országút mellett baloldalon, egy viszonylag meredek kaptató vezetett fel az egykori uradalmi központba, ahol régen kastély, távolabb majorság épületei álltak. Az akácos domboldalon pedig, mint ereszt alatti fecskéfészkek, alacsony kis fehér cselédházak füzére húzódott meg.

Azonban történetem idejére mindezekből nem maradt már más, mint az ütött-kopott, mégis masszív több emeletes magtárépület, a kastély helyén éktelenkedő nagy gödör, és lenn az út mellett egy öreg gémeskút. Az országúton túl pedig legelő, melyet baloldalt szántóföldek, jobbra pedig keskeny rét határolt, közepén fűzfákkal szegélyezett kis patakkal.

Itt a legelőn, az úttól néhány száz lépésre, egy enyhe emelkedőn állt méltóságteljesen az öreg vadkörtefa. Hogy hány éves lehetett, ki tudja? Bizonyára sok mindent látott már hosszú élete során, ám erről bölcsen hallgatott. Csak állt ott két méter átmérőjű törzsével, melyből öt emberderék vastagságú ág nőtt ki, mint nyitott tenyérből a kitárt ujjak, és széles sátként tartották hatalmas lombkoronáját. Árnyéka alatt, nyári forró napok délidejében csaknem az egész csorda elfért.

Mi, gyerekek, mezei csavargásaink során gyakran meglátogattuk az öreg fát, aki nem sajnálta tőlünk édeskés, kissé fanyar gyümölcsét és árnyékát. Engedékenyen tűrte, hogy felmásszunk barázdált törzsén, a titokzatos „fülesbagótól” való félelmünket legyőzve bekukkantsunk az elágazásnál sötétlő odúba. Megengedte, hogy hintázzunk lehajló ágain, ahonnan aztán „ejtőernyőt” játszva leugorhassunk. De madárfészkekhez nem nyúlhattunk! Azokat messze, kinn, a magasra nyúló vékonyabb ágak sűrűjébe rejtette, ahova már nem volt bátorságunk felkapaszkodni.

Szerettük, szerettem az öreg vadkörtefát, amely hozzátartozott a környező mezőkhöz, mint faluhoz a templomtorony. Közel volt a patak is, hol a nádas, sásos tiszta vízben gyakran pecáztunk, kezdetleges, saját gyártású készségeinkkel, és előfordult, hogy még halat is fogtunk. Akár ujjnyi hosszúságú „óriást” is! A dombon meg ott voltak a régi épületmaradványok, mellettük elvadult kastélykert, és a hatalmas lakattal lezárt öreg magtár titokzatossága. A kertben és körülötte zabolátlanul tenyésző bokrok sűrűjében „vére menő” partizánharcokat vívtunk napraforgószárból eszkábált fegyvereinkkel. Győztest és legyőzöttet a kimerítő csata után kristálytisza hűs vízzel itatott meg facsöbréből az út melletti gémeskút, mielőtt – gyakran már – hazafelé vettük utunkat.

Október végi, kellemesen enyhe délután volt. Kelletlenül, ámde szorgosan rácsáltam ceruzámat egy szokatlanul nehéz számtanlecke fölé. A szobában csend, csupán öreg ingaóránk tiktakolt, és csend volt kint is, csak verébcsicsergés és néha egy-egy vadgalamb bűgása meg baromfik neszezése hallatszott be a nyitott ablakon. Törttem a fejem kegyetlenül, a számtanpélda mégsem akarta megadni magát. Ám megszabadultam tőle hirtelen! Bár ne szabadultam volna...

Az utca felől futó lábak dobogó hangjait, majd távolodó kiabálást hallottam: „Tűz van, tűz van!” Hirtelen döbbenettel löktem hátra a széket! Szerettem is a tüzet, és félttem is tőle. Szívesen néztem az őszi kerti tüzek szelíd lángjait, a disznóperzselés máglyáját, a konyhai tűzhely meg a kályha nyitott ajtaját, ám a kegyetlen, pusztító tüztől félttem! Nagyanyám kérdését meg sem hallva szaladtam kifelé, mert kíváncsiságom félelmemenél is nagyobb volt – már, ahogy az lenni szokott. Lefelé, a falu központjában lévő egyetlen útkereszteződés felé szaladtam, ahol pár felnőtt és gyerek izgatottan gesztikulálva beszélgetett. Lángokat, füstöt nem láttam sehol. Dadán van a tűz – tudtam meg hamarosan, és már szaladtam is tovább. – Biztos a magtár – gondoltam, és láttam, hogy gyalogosan, biciklivel többen is igyekeznek már arrafelé.

A faluból kiérve nem látszott még semmi tűzre utaló jel, az út menti kiserdő magas akácfái eltakarták a horizontot. A legelőig hosszán, egyenesen szaladt az országút, és vele szaladtam én is. Azt már messziről láttam, hogy a gémeskútnál egy csoport ember áll. Közelebből már azt is, hogy nem balra, a domb és magtár felé, hanem jobbra, a legelő felé néznek és mutogatnak. Még közelebből, majd odaérve aztán megláttam. Megláttam, amire gondolni sem mertem, akartam. Az öreg vadkörtefa égett! Láng nem látszott, de – még akkor ősz közepén is – sűrű lombjai között sötét füst gomolygott.

Közelebb mentem lassan. Többen is álltak már ott, csaknem közvetlenül a szenvedő óriás mellett. A bajt az odú okozta. Nem lehetett tudni, hogy az öreg fa törzsének belseje csaknem végig üreges már. Tövénél, a földbe bújó gyökerek között volt egy kis barlangféle mélyedés, és a csordás – ki tudja miért – éppen ott rakott tüzet. Az öreg fa látszólag tűrte, tűrte, ám belsejében a kiszáradt rész izzani kezdett. Egyre följebb és följebb. Végül elérte az odút, melyet mi gyerekek olyan sokszor megnéztünk már föntről. És akkor belobbant! Most már, mint természetes kémény, húzta ki a gyilkos lángot a forró levegőtől keletkezett huzat.

Huhogva, zúgva, ropogva égett és haldoklott a hatalmas fa. Az emberek döbbenet és tanácstalanul álltak. Oltani? Mivel? Akkoriban FÉL NAP kellett, hogy falunk helyi önkéntes tűzoltói „felvonuljanak” lóvontatású, kéziszivattyús szerkezetükkel! Így csaknem minden véletlenül keletkezett tüzet a teljes pusztulás „oltott” el. Ott volt ugyan a patak meg a gémeskút, de sem egy vödör, sem semmilyen vízhordó alkalmatosság nem akadt a közelben. És a fa nagyon égett!

Így hát csak néztük. Néztük haláltusáját, amely órákig, késő estig tartott. Egyszer csak megindultak a hatalmas

ágak. Sorban egymás után hasadtak le törzséről, amely immár nem tudta tartani őket többé. Recsegve, utolsó sóhajással omlottak a földre. Hullottak a levelek, hullottak a madárfészkek, melyeket olyan féltve őrzött. És hullottak a könnyeim. Nem tudtam nézni már tovább. Kibotorkáltam az országútra, és elindultam hazafelé.

Rég volt már nagyon, ám az öreg vadkörtefa most is ott áll! Látom, ahogy árnyat és gyümölcsöt ad. Látom, ahogy karjaival óvja gyermeki szertelen próbálkozásainkat, a fészkeikben bújó madárfiókákat. Látom, ahogy büszkén ellenáll a legvadabb szélnek, viharoknak. De az emberi ostobaság még Őt is legyőzte. Ha szülőföldemen járok, ott magasodik most is, ahol mindig láttam az országútról, a legelő mellett elhaladva. Odaint nekem, és azt üzeni mosolyogva, nemsokára hazaérek.

HABOS LÁSZLÓ

SUTA MOZDULAT

(haibun)

**Suta mozdulat,
pattog, gurul a pöttyös.
Felhőtlen mosoly.**

Hirtelen hangos gyerekzsivaj törte meg a rét csendjét. Magasra szállt egy pöttyös labda, s a mozgolódástól tucatnyi szöcske szökelt a mindaddig a fűben heverésző s a felhőtlen kék eget kémlelő fiú mellkasára. Az ifjú mosolygó arccal, de kissé nehézkes mozdulatokkal feltértelt. Szeplős arca kiemelkedett a fűszálak közül, és nagy kerek szeme a rétre érkezett gyereksereget figyelte. Ugyanúgy viselkedett, mint előző nap, meg az azt megelőzőn is, s a gyermeteg mosolyában ismét a reménykedés vonásai rajzolódtak ki.

Mint minden alkalommal a magas szőke osztotta két csapattá az összesereglett srácokat. Ezúttal megakadt a lendületes csapatrendezése. Újra végigszámolt egyesével társaira mutatva, de a sor végére érve tétován maga elé meredt. Valaki hiányzott. Lassan hátrafordult, a pöttyös labda kiesett kezéből, s kissé elgurult tovaröppenésre kényszerítve egy tarka pillangót. Tekintete a fűben térdelő fiú szemét kereste.

– Beállsz? – kérdezte az időközben feltápáskodott leányt.

A megszólított fiú arcán felhőtlen mosoly kerekedett miközben sűrűn bólogatott, és imbolygó járassal játszótársai mellé igyekezett.

Nagy lendülettel folyt a játék. A labda szállt, pattogott, gurult. A srácok kurjongattak, nevetgéltek, s hangosan biztatták egymást. Egyszerre csak a szeplős fiú rúgta meg a labdát. Suta mozdulattal találta el, de a játékszer miután kettőt pattant a vakondtúrással tarkított réten, a fakarókkal jelzett focikapuba gurult.

– Gól! – kiáltott fel hangosan a szeplős fiú.

– Gól, gól, hurrá! – örvendeztek többen mellette, míg mások tátva maradt szájjal figyelték a furcsa mozdulatokkal boldogan szökdécselő játszótársukat.

KREISCHER KORNÉLIA

ELMÉLKEDÉS EGY FOGALOMRÓL.

(haibun)

A véres massa mozdul. A tüdőt föld levegője tölti, felszakad egy hang, sírás. Ordítássá erősödik... Megérkezett... Elkezdődött földi pályája, regisztrálják az eseményt. Születési dátuma: ...A kezdő pont. Innen számítják a múltó létet. Az időt.

Meleg. Vörös. Fény.

Fájdalom bénít. Fázom.

Világra jöttem!

Utolsó sóhaj volt, alig hallható. Létideje véget ért. Regisztrálták az eseményt. A halál dátuma: ...A két regisztráció közti múlás az élete volt. Neki most véget ért. Megállt az idő.

Megszűnt létezés.

Nyugalom. Pisla fény hív.

Más dimenzió.

Mi az idő ?

Amiről beszélünk, amit mérünk, befolyásolója cselekedeteinknek, függünk tőle, beleépült létünk szövevényébe, természetesnek tartjuk, gondolkodunk róla. Érzékeljük, tudomásul vesszük múlását, de ha megkérdezik tőlünk, mi az idő, nem tudjuk megmondani. Definálni, magyarázni, próbáljuk, körülírjuk, de nem egyértelmű.

Már Hippói Szent Ágoston (359-430), a Vallomások című művében azon tűnődik: "Mi hát az idő? Ha senki sem kérdezi, tudom; ha kérdik tőlem, s meg akarom magyarázni, nem tudom."

Mi az idő? Elkoptatott kérdés, amire reménytelen az egyértelmű válasz, mégis próbálunk ismereteink alapján elmélkedni róla, és saját definíciót megalkotni.

Én így értelmezem: *Az idő a változás mérésére szolgáló fogalom. Az idő a történelem sorozatának terjedelme. Az anyag két állapota közti múlás.*

Mérése mindig valamilyen állandó fizikai jelenség alapján történik. Szoláridő, Világidő, Plankidő, év, hó, nap, óra, perc, másodperc, atto-másodperc stb. mértékegységek az idő mérésére. Számok, bonyolult összefüggések. Elgondolkodtató, mekkora az a parányi, amit már és az a nagy, amit még tudunk érzékelni, felfogni, mérni.

Az idő mást jelent a tudományos világban, a történelemben, a növény és állatvilágban és az életünkben. Tiszavirág, mamutfenyő vagy piramisidejű mondjuk. Behatárol minket, megköt, de személyes jellegű is, belőlünk fakad. Janus-arcú vagy tán ezerarcú és relatív és irreverzibilis.

Mi az idő a virágnak, a fának, a pillangónak, a tiszavirágnak, kövön bukdácsoló patakocskának, égen cikázó villámlásnak, a mamutfenyőnek, a piramisoknak? Mi az idő a hullócsillagoknak? Mi az idő a galaxisoknak?

Nem méri, nem érzékeli, nincsenek fogalmaik. Az időt mi vetítjük rájuk, hogy méri tudjuk létüket, a van és nincs közti intervallumot.

**Múltó én-idő,
múltó galaxisidő,
más-más egységek.**

**Világok hálnak,
Időm földi léptékű.
Tiszavirágzás.**

TISZAÖRSI NAGY ZOLTÁN

HÚSVÉTI BÁRÁNY

Isten báránya, ki elveszed a világ bűneit!

– Te istenbáránya! Te..., te, hajtsd már! Jaj, te, ne úgy, mintha galambfiókát tennél odébb, hanem lökd meg, vagy rúgj bele –, ordított a fiúra az öreghajcsár, akinek már huszonöt-harminc éve az az állandó munkája, hogy vagonban vagy teherautón érkező állatokat a vágóhídi karámba tereli –, vedd ki azt a husángot a hónod alól! Nem azért adtam, hogy ott melegítsd, hanem csapj oda vele, vágj végig a hátán, mert különben itt esteledik ránk!

– Csak arról volt szó, hogy terelni kell – morogta Jancsi olyan félhangosan, hogy az „öreg” negyvenöt év körüli hajcsár a nagy birkabégetés közepette még véletlenül sem hallhatta meg.

– Nem értem! Mit motyogsz magadban?

– Csak azt mondtam – erősített a hangján egy kicsit Jancsi –, hogy ezeknek már elég bajuk van anélkül is. Az egyiknek vérzik az orra, a másiknak meg eltörött a lába.

– Hát aztán? – pattogott amaz. – Hát mit számít az már nekik, hiszen úgyszólván alá kerülnek még ma... vagy holnap.

– Hát ez az..., tudja maga, hogy mit szenvednek még addig szegénykék? – pityeredett el Jancsi –, ráadásul még elvágják a nyakukat is.

– Hát mi az anyád... nak jöttél ide, ha ilyen nyúlszívű vagy?

– Ahahazért – szífogott a gyerek –, azt mondták, hogy csak terelni kell az állatokat.

– No, hát pont azt csináljuk, betelerljük őket a karámba.

– De ez nem terelés, hanem állatkinzás! És nem is mondták, hogy kisbirkákat kell terelni, amit le is vágnak –, tromfolt a gyerek, s a szája ismét harcsabajusz formájúra változott –, hanem disznókat meg bikákat.

– Ja, meg elaggott ürüket dédelgetünk végelgyengülésig, nem?

– Ne gúnyolódjon! – szífogott Jancsi –, nincs magának szíve, nem sajnálja őket?

– Te sajnáltad-e reggel, amikor jóízűen falatoztál belőlük? –, vágott vissza az öreg hajcsár, és mosolygott a bajusza alatt, mert élvezte, hogy a saját vermébe ejtette a gyereket.

Jancsi könnyein át csak ködösen látta a vigyorba borult hajcsárt, eszébe jutott, miért és hogyan jött el otthonról, a fülébe nyilallt édesanyja szomorú jóslata: „Azt hiszed, fiam, hogy Pesten kolbászból fonják a kerítést? Majd jussunk az eszedbe, ha ott az élettől nagyobb pofont kapsz, mint itthon! No, de menj csak, mindenki a maga kárán tanul, majd rájössz még arra, hogy az életben mindenért fizetni kell!”

Rájött már Jancsi az első napon egy s másra: amikor vizet akart inni, és kinevették: „Itt csak sört meg bort lehet inni, öcsi!” Aztán a vécében is fizetni kellett, este pedig az állomáson aludt, mert nem kapott olcsó szállást, de ott meg lépten-nyomon keltegették a rendőrök. Még szerencséjére azt válaszolta először, hogy csak az imént érkezett, és éjszaka nem találja a rokonait Újpesten, akikhez menni akart.

A legnagyobb szerencse egy hét múlva érte, amikor már egy fillérje sem volt, és egész nap semmit sem evett, vé-

letlenül összetalálkozott egy falubelijével, aki egy vágóhídon dolgozott, és az biztatta: „Gyere hozzánk, ott jól jársz, az enni való meglesz, és a keresetted megspórolhatod!” „De én nem tudom megölni az állatokat!” – riadt vissza máris. „Neked nem is kell, csak az állatokat kell terelni, csak odaterelitek a disznókat meg a bikákat, csak ennyi az egész, a hús meg annyi, hogy minden nap degeszre eheted magad, és mire hazamégy, úgy meghízol, hogy nem ismernek rád, mert ahogy így elnézlek, csak csupa csont és bőr vagy.”

Az ismerős ember rögtön oda is vitte Jancsit, aki örült, hogy felvették, de mivel már vége felé járt a munkaidő, azt mondták neki, hogy reggel hatkor várja a hajcsár a portán.

Jancsi alig bírta kivárni a reggelt, és elcsodálkozott, amikor a nagy halom sült húst elébe tették, ennyit otthon még vasárnap sem látott a tálban. „Na, egyél – biztatta a hajcsár –, előbb a has, aztán a fölösleges munka!” És ehol van-e, még el sem emésztette a reggelit, máris a fejéhez vágják.

– Nem tudtam, hogy ebből van!

– Hát nem is ebből volt, hanem egy másik ilyenből! – röhögött a hajcsár a saját humorán.

Jancsit már erősen rázta a zokogás.

– No, ejnye már! – mondta a hajcsár enyhültebben, és odament a gyerekekhez –, no, szedd össze magad, ilyen az élet, de a munkának meg kell lenni.

Jancsi nem bírt szólni, csak bőgött, bőgött, talán már nem is a kisbárányokat siratta, hanem saját magát.

– Ne sajnáld már őket annyira, hiszen arra valók ezek! Tudod te, hogy a gyenge bárányszerűt mennyivel többet adnak, mint a másféle húsert, ötször annyit is megadnak kilójáért az ingyencek, meg akiknek a vallása húsvétkor csak ezt engedi enni!

– Meg a bukszá-szá-szája-ja – szífogott Jancsi –, ez nem igazság!

Azt sem tudják már kényességükben, hogy mit egyenek-igyanak. Ehetnének öreg állatokat is, azok erre valók, nem az ilyen gyenge kis ártatlan jószágok!

– No, szedd össze magad! – szólt rá amaz erősebben –, mert kérek helyetted mást.

Végül nagy sokára eljött a két óra, ami nekik a munkaidő végét jelentette, és csak akkor ebédeltek. Jancsi étvágy nélkül csipegetett az ételből, aztán egy jó gondolat érlelődött benne, majd felugrott.

Kérésére a munkaügyi megmondta, hogy mennyi az egy napi keresete.

– Az pont elég nekem a vonatjegyre. Adja ide a munkakönyvem! A hajcsártól még csak el sem búcsúzott.

RINYAI LÁSZLÓ

TÖBB TRILLIÓ TERRABÁJT

1 trillió = 1 000 000 000 000 000 000 1 terrabajt $\approx 10^{12}$ bajt (byte) $\approx 8 \times 10^{12}$ bit, vagyis a számítógépben ennyiszor van kapcsolás (1), vagy pedig áramszünet (0). Mindez irratlan mennyiség.

A tetszetős Érdi Borozóban az egyik asztalnál egy nagyon okos közigazdász ült, továbbá két még okosabb fiatalember, a tanítványai.

– Hát, tanár úr, a piacgazdaság megbukott Közép-Európában! Olyan gazdaságpolitikai irányzatok terjednek el, amelyek a tervgazdasági modell felé hajlanak.

– Gyerekek, én végigéltem a tervgazdaságot, tanítottam is nektek, vizsgáztatok is belőle summa cum laude, ámde nem kívánom vissza.

– Nem arra a tervgazdaságra gondolunk, professzor úr – kapcsolódott be a másik fiatalember –, hanem újfajta tervgazdaságra, amelynek a csírái feltörőben vannak nálunk is.

Közben kortyolgattak a többputtonyos borból, mígnem a poharak fenekére, vagyis a csücsába néztek. (Ez azért lehetséges, mert a poharacsák csücsukkal lefele álló, alaplap nélküli körkúp formájúak.)

Az egyetemi tanár felemelte a bal karját. Odajött az igen csinos pincérlány.

– Te mit gondolsz, Szöszi – fordult hozzá az elsőként megszólaló fiatalember –, van jövője egy új, számítógépes bázisú tervgazdaságnak?

De a jó alakú lány nem felelt neki, hanem az idős (tanár) úrtól kérdezte újmódián:

– Miben segíthetek?

– Hozzon háromszor egy deci száraz szomorodnit.

– Nem válaszoltál, pretty girl – tett szemrehányást neki az iménti fiatalember. – Szimpatikus neked a centrális irányítású, szervervezérlésű tervgazdaság?

– Na, ne hülyéskedj, mert úgy maradsz! – vágta oda a hölgy, és elviharzott.

– Pedig ez nem hülyeség – mondta sértődötten a fiatalember –, néhány, azaz több trillió terrabájttal megoldható lenne egy központilag irányított, számítógépes vezérlésű tervgazdaság. Eltűnnének a piacgazdaság anomáliái, nem lenne túltermelés és az ebből következő válságok, hanem annyi árucikket állítanának elő, amennyire épp szükség van.

– Öregem, akkor te létrehoznál egy új Országos Tervhivatal, visszahoznál egy olyan gazdasági modellt, amely már megbukott – csóválta meg a fejét a tanár.

– Amikor az OTH működött, és ötéves népgazdasági terveket dolgoztak ki, még nem voltak számítógépek. Számítógépes rendszerrel igen jó tervgazdaságot lehetne létrehozni, hiszen minden termelőnek és fogyasztónak van gépe, össze lehetne hangolni a keresletet és a kínálatot, nem lenne túlkínálat. Irányítani lehetne a termelést, a kínálatot, a kereslet szerint.

– Ha pedig túlkereslet lenne, ami ritka, azt jeleznék a gépek, és a termelők örömmel ráállnának a produkálására – közelítette meg ellenkező oldalról a másik fiatalember.

A kíváncsi pincérlány hozta a rendelt italt, és lepakolta az üveglapos asztalra.

– Szőke csaj! Amint kereslet vagy kínálat keletkezik valahol, bepötyögi az illető a számítógépébe, és bekerül a központi nyilvántartásba. Onnét visszajelzésként hamarosan megkapja jónéhány eladónak vagy vevőnek az adatait, és válogathat közülük.

– Manapság a klaszterekben történik halvány próbálkozás arra, hogy összehozzák a termelőket és a kereskedőket – jutott eszébe a másik fiatalembernek.

– Az egyik ilyen klaszteres megrótt a rest termelőket, akik azt gondolják, elég régmódián csak termelni, majd

jönnek a kereskedők, és megveszik a terményt. Ma már azok a jó, dicsérendő termelők, akik ráadásul oda is viszik a kereskedőnek a terményt, hogy szíveskedjék már megvenni!

Szólótól roskadozó tőkék sorakoznak egy kies hegylejtőn (kép a falon).

– A mostani hirdetések és „Eladó” táblás rendszerben hosszú időbe telik, míg egymásra találnak a partnerek, az újban ez gyorsan megvalósul – szólalt fel a fiatal ember.

– Ejnye! Te vagy a mesék világából a Velejéig Látó! – csettintett a közgazdász tanár.

PÁLFI P. ÁGNES

VERSELEMZÉS

– Nagy Tímea, 8. b osztályos tanuló! – mondta be az öreg Szélessy, mire felálltam, és elindultam a porond felé.

– 43-as! – mondta a nővér, és nyitva hagyta az ajtót.

„Ifjú szívekben élek, s mindig tovább...”, s szemem végigjártattam a sok kuncogó diákon mivel ezzel a verssel ökörködtünk tegnap a vécében.

„Ifjú szívekben élek, s mindig tovább...” miközben a terem felé mentem, s szemem végigjártattam a sok beteg. „Vén huncutok, és gonosz ostobák”.

– Kicsit izgulok! – mondtam a nővéreknek.

– Pár perc az egész – válaszolt.

– Mely szimbólumokban foglalja össze az élet értelmét a második szakasz felsorolása?¹ – kérdezte a tanár, és éreztem, lehet, hogy el fogok ájulni.

– Hátradöntöm a széket. Jobban tűrje fel az ingét.

– Mit tud mondani a költő életéről?

– A költő érezte, hogy nem lesz hosszú életű, tudta, hogy gyógyíthatatlan beteg. A halál közelségében mégis a nagybátyával írt életet ünnepli² – válaszoltam.

– Szorítsa ökölbe a kezét.

– Szép felelet! Idézzen.

„Lázadások, vágyak s ifjú hitek Örök urának maradni...”

– Példaértékű az Ön kitartása. Hányadik kezelés ez? – kérdezte a nővér.

– Példaértékűnek tartják költészetét, s ezt büszkén vallja versében³ – folytattam.

– Rendben, meg is vagyunk. Eredményét holnap délelőtt 10 órától lehet elkérni.

– Sok van még hátra?

– Melyik alliteráció érezteti, hogy a költő holtában is el-lenáll azoknak, akik életére törnek?⁴

– Ezt sajnos, nem tudom megmondani.

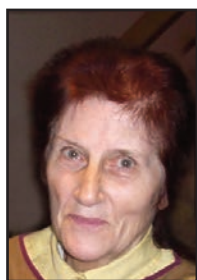
– Akkor gyorsan idézzem még egyet a jobb jegyért.

„Szent, mint szent sír, s mint koporsó, kemény,
De virágzás, de Élet és örök.”

¹⁻⁴ (Alföldy Jenő: Irodalom 8. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest; 32-33. old.)

BEMUTATKOZIK

TEMESI ÉVA

1937- ben születtem Budapesten. A háború alatt a budai vár támadási körzetében laktunk, 2 hónapig él-tünk az óvóhelyen. Minden háború előtti emlékemet törölte ez a 2 hónap, ennek viszont minden per-cére emlékszem. Édesapám gyönyörűen rajzolt, de nem volt pénze a Képzőművészeti Főiskolára, azért, hogy meg tudjon nőszülni, élelmiszer-kiskereskedő lett. Nagyon hamar felfuttatta az üzletét, így középosztály-beli életet teremtettek nekünk, ami számomra a jó isko-lát és a rengeteg könyvet jelentette. Háború után viszont „aszfalt-kuláknak” minősült. Én gyerekkorom óta írok verseket. A korai megmutakozástól elvette a kedvem az akkori talpnyaló stílus. Így betettem a fiókba. Szárma-zásom miatt nem vettek fel középiskolába, csak augusz-tus végén, Gépipari Technikumba. Magyartanár akartam lenni. Nemcsak én kerültem más pályára, volt köztünk festő, író, szobrász, drótrafikus, balerina is. 2006-ban az Arcvonal Kávézóban rendeztek nekem szerzői estet Ba-logh János drótrafikus kiállításával együtt. Az előadó Györgyi Anna művésznő volt. Másodszor itt Érden /15 éve élek itt/ a Művelődési Házban volt szerzői estem Ba-logh János és Ilka Gábor kiállításával együtt. Előadók: Szalay Kriszta művésznő, Taskovics Judit művésznő és Dizseri András versmondó.

Kötetek: Az Üveghegyen innen c. Ilka Gáborral és Habos Lászlóval közösen, Hétszínvirág. haikukötet 7 szerzővel közösen, Tehozzád szólok szerelmes versek 12 szerzővel közösen. Idén megjelenik saját kötetem is Töröttzárnyú szerelem címmel. Az érdi Irodalomked-velők klubjának vagyok tagja. Rendszeresen írok az Érdi IRKA folyóiratba. Hét éve vagyok özvegy, két gyere-kem és öt unokám van.

KOVÁCS GÁBOR

„Szép Zalában születtem, a nagy erdő ne-velt fel, Fenyőerdő a hazám...”

Ahogy a bevezető dalrészlet is el-árulja, hazánk egyik gyönyörű vidé-kén, egy kis zalai faluban láttam meg a napvilágo, 36 évvel ezelőtt. Gyermekkorom számos útelágazás-sal és tövisekkel volt tele, de sze-rencsémre, derék parasztsorból származó nagyszüleimnek köszönhetően színes és él-ményekben gazdag körülmények között nőhettem fel. A falun töltött gyermekéveim alatt olyan mesterségeket is-merhettem meg, mint a kaszálás, fejtés, vetés, ültetés, melyeket gyakoroltam is, és közben élhettem a termé-szet közelében, mondhatni Istenhez közel. Átéltettem gyermekfejjel, milyen egy igazi vidéki szüret, disznó-vágás, búcsú, valamint számos hagyományon alapuló szertartásban vehettem még részt. Ifjú koromban fon-tosnak éreztem, hogy megtaláljam azt a módot, amivel kifejezhetem magamat, felhívhatom magamra a figyel-met. Így hasonlókorú pajtásaimtól eltérően már elég korán másképp csináltam a dolgaimat, mint ahogy azt ők tet-ték. 18 éves koromban iskola mellett elkezdtem dol-gozni, vállalkozni, kereskedni, amit a mai napig kitar-tóan végzek. 21 évesen nekiálltam első házam meg-építésének a semmiből, amit rá két évre be is fejeztem. 26 évesen megházasodtam, életem párja akkor még csak 21 éves volt, most pedig már három gyermekem boldog édesanyja. 30 éves sem voltam, amikor el kellett sza-kadnom szülőföldemtől, mivel nem bírtam ki azt, hogy az emberek irigyek, és nem nézik jó szemmel, amit el-értem. Ami a legjobban zavart, hogy közvetlen csalá-dom, elsősorban édesanyám sem tudott felhőtlenül örülni sikereimnek. Házamat eladtam, összezsomago-ltunk, feleségemmel és két gyermekemmel elköltöztünk Érdre. Akkor nem tudtam volna megmondani, hogy miért éreztem azt, hogy ide kell jönnünk, de most már tudom! 33 éves koromban, szintén valami földöntúli tör-tént velem, úgy éreztem, hogy egy belső hang folyton noszogtat, akar valamit közölni. Írási tapasztalatok, és őszintén megvallom, nagy lexikális tudás nélkül vágtam

bele könyvem megírásába. Első könyvem az Útközben hazafelé című, életem tanulságairól szól. Megszólítottam családomat, barátaimat benne, és egy lelki utazás keretében meséltem sok érdekes dologról. Ugyanebben az évben csat-lakoztam az Érdi IRKA közösségéhez, amely számomra egy új utat tárt fel az önkifejezés tárházából. Gazdagodtam sok-sok tapasztalattal, majd idővel szívesen faragtam verseket, írtam próza jellegű alkotásokat, melyeket felolvastam alkotótársaim előtt, és bátorításukra megjelenhetett belőlük néhány az Érdi IRKA-ban és a poet.hu honlapon is, Ko-vács d. Gábor szerzői néven. Közben született egy újabb könyv, Paraszti soron címmel, mely az első megírásakor már nagyon érlelődött bennem, ezt nagyszüleim emlékére írtam. Közben it, Érden megismertem sok érdekes és érté-kes embert, talán amire a legbüszkébb vagyok és felbecsülhetetlen érték számomra, hogy Bíró András és csodálatos felesége, Mária néni engem és családomat barátjának fogadott. Megtanultuk tőlük az élet egy újabb titkát: **Tűrelme-sen élni!**

A sors fintorának köszönhetően 2012 decemberében megint megszólított egy hang: *Menj vissza oda, ahonnan gyö-kereid valók, mondd el az ott élő embereknek, hogy Isten országa az, ahol élnek! Vedd kezébe az ősi eszközöket, kapát, kaszát, ásót, melyekkel hazát lehet megtartani. Szeresd a földet, becsüld a családot, és tiszteld az emberekben Istent!*

BEMUTATKOZIK

KIRÁLYNÉ SÁNDOR EDIT

Megtisztelve érzem magam, és köszönöm a felkérést, hogy alkotásaim színesíthetik a jelenlegi IRKA- kiadvány gyönyörű verseit, novelláit.

1958. május 3-án születtem Budapesten. Férjemmel és két gyermekünkkel 1982-ben költöztünk Érdre. Lányunk révén ma már két gyönyörű, pici unokának is örvendhetünk.

Óriási adomány számomra, hogy 15 évvel ezelőtt egy érdi tábor keretében megismerkedhettem a kerámiakészítés technikájával. Ez az élmény új irányt szabott addigi életutamnak, hiszen lezárult az a majdnem húszéves időszak, amit a szabás-varrásnak szenteltem, és belevetettem magam az agyag megmunkálásának szépséges rejtelseibe. Mindezt hálával tartozom azoknak a csodálatos embereknek, barátainak, férjemnek, akik lelkesítő dicséreteikkel elindítottak, és tanácsaikkal, támogatásukkal segítettek, helyet, majd kemencét is adtak, hiszen a kerámiakészítés többlépcsős folyamat, amelyhez komoly háttér szükséges. Örömemre mindjárt egy olyan technikát ismerhettem meg, amely igazán egyedivé, különlegessé teszi az elkészült tárgyakat. Ez a RAKU, egy régi japán találmány, melynek továbbfejlesztett változata, hogy a második égetésnél, a mázázás után, a gázüzemű, felül nyitható kemencébe helyezett tárgyakat kb. 1000 C°-ra hevítjük, majd a vörösen izzó kerámiákat hosszú fogókkal gyorsan kiszedjük, és fűrészpores homokba temetjük. A csoda ekkor történik, hiszen a különböző oxidos mázak, a hő, majd az égés lefojtása következtében, gyönyörű, előre nem meghatározható, fénylő, rezes, bronzos, színjátékos vagy régies matt árnyalatokat, töredezett mintázatot eredményeznek. Lehetetlen előre megmondani, hogy milyen lesz a végkifejlet, hiszen sok-sok tényezőnek kell tökéletesnek lennie ahhoz, hogy a remélt színek valóban olyanok legyenek, amilyenek megálmodtuk, és ez persze nem mindig sikerül. Szerencsém volt sokat kísérletezni, és megtalálni azokat a formákat és színeket, amelyek leginkább tükrözik személyiségemet, a szépségre, harmóniára való törekvésemet. Olyan tárgyakat készítek, amelyekkel magam is szívesen díszítem otthonomat, és boldogsággal tölt el, ha a sok-sok ajándékba adott tárgyatam viszontláthatom családom, barátaim szeretett, féltve őrzött kincseiként.

Több egyéni, helyi és országos kiállításon is részt vettem, a PolyArt, az Amatőr Artium, az érdi művelődési ház, és az OKIT rendezésében. Tavaly szeptemberben az IRKA képzőművészeti kiállítására kedves meghívást kaptam, sőt a megjelenő katalógusban is helyet adtak a bemutatkozásra, ezért hosszú kihagyás után, ismét ihletet éreztem az alkotásra. Köszönet érte a szervezőknek, Temesi Évikének és Habos Lászlónak.

MOLNÁR-GÖB ZOLTÁN

Győrben születtem. Jelenleg Érdre lakom. 1987-ben szereztem diplomát a Magyar Iparművészeti Egyetem (ma Moholy-Nagy nevet viseli) belsőépítész szakán, majd ugyanitt 1994-ben rajz-környezetkultúra szakos középiskolai tanári diplomát, de mindig nyitott és érdeklődő voltam és maradtam a képzőművészetek iránt. Szakmám gyakorlásával párhuzamosan a festészetet és a grafikát soha nem hanyagoltam el, élet-elemem ez a terület.

Hosszú évekig kiállítások, rendezvények arculattervezésével és kivitelezésével foglalkoztam. Nem egyszer hatalmas terek, sportszínházak, rendezvénytermek és kiállítási standok egyidejűre szabott, különleges látványvilágát, színpadképeit kellett megfogalmaznom, majd anyagba önteni művésztaimmal.

Munkáim során üzlethálózatok, kiállítóterek, néhány színház belsőépítészetét mindig komplexen, az adott térbe illeszkedő, képzőművészeti vonatkozású térelemekkel együtt terveztem, úgy érzem, ezek a területek feltétlenül összekapcsolódnak, és nem elválaszthatók, egyszerre kell, hogy születessenek a tervező keze alatt (a falburkolatok, a világítási rendszerek, a bútorok, stb. szerves részét képező alkotások).

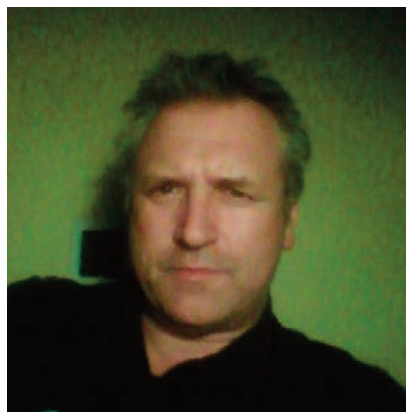
A képzőművészet és az alkalmazott iparművészet területei mellérendelt viszonyban állnak egymással, és mind az ember épített környezetéhez való viszonyát és annak jobbítását szolgálják.

A társművészetek némelyikét magam is szeretem kipróbálni, gyakorolni, foglalkoztam fémről és fából készült utcabútorok tervezésével, tűzzománcból, üveggel, ólomüveggel, szobrászattal és kerámiával.

Rendszeresen kiállítok, tervezek belsőépítészetet itthon és külföldön, készítettem képzőművészeti vonatkozású köztéri alkotást (a budaörsi Kálvária stációi). Képeimet, festményeimet, falfestményeimet, ólomüveg munkáimat számos magánember és intézmény birtokolja szerte az országban.

Dolgoztam a Formexnél, a Zichy Galéria Képzőművészeti Alkotókörben, a Feature Film Kft.-nél, az Orange Cube Kft.-nél, a Corvinus Kft.-nél, a Forrai Kéttannyelvű Gimnáziumban, jelenleg a Ring Művészeti Szakközépiskolában és a százhalombattai Körösi Ált. Isk.-ban tanítok.

Kiállításaim: Budapest (több helyszínen), Győr, Solymár, Sopron, Budaörs, Nagykovácsi, Pécs, Tallinn, Németország, stb.

KIMMEL ISTVÁN

NYÍLT LEVÉL

Karácsony István klubtársamhoz **Cecil** című szórakoztató kisregénye (a nyolcadik ebben a sorban) megjelenésének alkalmából.

Kedves István!

Köszönettel vettem Cecil című könyvecskédet. Megtisztelő kedves dedikálásod, és hogy szenteste napján adtad postára szűkebb hazádból, Pápáról.

Már a címlap is vonzza tekintetemet, kamaszkori romantikus érzések jönnek elő bennem. Középen egy fiatal lány képe, alatta a kincses/rejtelmes sziget kellékei: a több száz éves nyitott ékszeres ládikó, igazgyöngy láncok, arany medálok sorával, régi térkép iránytűvel, nyitott levél és egy összetekert, ősrégi, titokzatos tekercs. A belső oldalon kiderül, hogy ez a művészi borító Orsolya leányod alkotása, gratulálok – mindkettőhöz. A hátlapon ajánlod a „fordulatos, de kevésbé vérfagyasztó” történet elolvasását – együtt nyomozva a fiatal szerelmespárral, Liával és Fenyvesi Ferivel.

Ajánlásod szüleidnek és apai nagyszüleidnek szól, négy gyermekük emlékének megörökítése a 113 éves archív fotóval együtt. Főszereplőd a keresztmamád, a darázsderékú, hosszú fehér ruhás polgárkisasszony, őzikebájós arcú és beszédes szemű. A Cecil-fotók, az ősi, nemesi kúria, Kustán Basa rajza, a végén a hölgy levele és a bevezető versed művészi természetfotói hitelessé teszik romantikus kisregényed történéseit.

Nem árulom el a cselekményt, ajánlom elolvasását minden korosztálynak, le sem lehet tenni. Hogy miért? Olyan, mint egy filmforgatókönyv, ugyanúgy peregnek az események, akár rövidfilm-vízsgamunka is lehetne belőle. A kétféle szerelem, az idősebb két szereplő és a fiatalok forró romantikája, a kétféle Hold rejtélyének megoldása, a nem létező kincs helyének titka – valóban szórakoztató.

Nagy fantáziáról tanúskodik, romantikus életérzésekkel és ifjúkori szerelemmel telített, tükrözi a több mint száz évvel ezelőtti letűnt kor szebb és jobb világát, és szilárd erkölcsi tartásának korrajzát adja.

Költői és írói vénádat egyaránt megmutatod, ezt a művedet is verskeretbe foglald. Nap és Hold című versednek csodálatosak a természeti képei, a lírai megjelenítés, a nappal-éjszaka változása – melyek időtlen idők óta a művek cselekményét szolgálják. Szerintem a világirodalomban szokatlan és egyedi a Hold előtérbe helyezése, a Nap Ezüst, a Hold Arany meghatározás. A Hazug Hold, „az éj ura” segíti a kincs helyének megtalálását.

Bravúros a történeted, irigylem is, de igyekezetre sarkall, hogy az én fantáziám is jobban működjön, hogy fejlesszem ezt a képességet. A latin kifejezések színesítik, korhűvé teszik a cselekményt. A D alakú növekvő hold társítása a decrescit szóval (csökkenést jelent!) nem igaz, de Hazug a Hold azért is, mert kiderül, hogy ellenkező irányban kell keresni a kincset. Kincs nincs, az igazi kincs a szerelmes Lia.

Egy szuszra olvastam el, majd feleségemnek továbbadtam.

Kedves István! Gratulálok ehhez a művedhez is!

Hasonló élmény számomra A víg apát (2001) c. köteted is, amely szintén családtörténet-forrású. A régi „fatengelyes” világot örökíted meg elődeid, őseid életérzésével, egy elmúlt világot hozol vissza a 21. századba. Vas Gereben, Jókai Mór és Bíró András (Vér és ölelés trilógia) nyomdokaiban jársz.

Köszönöm Neked az olvasás élményét!

Királyné Sándor Edit irizáló falitál

Molnár-Göb Zoltán: Megreformálandó

„ESTI KORNÉLIÁK”

Hogy miért e fura cím? Ennek február 22-én este lehtünk szem- és fültanúi két verseskönyv bemutatója kapcsán a Szepes Gyula Művelődési Ház galériatermében. Így tehát az este szó tisztázva is van. Miért Kornéliák? Mert az **érdi Irodalomkedvelők klubjának** két költőjéről van szó, egy-egy kötetükkel ismerkedhettünk meg. Elsőként **Kreischer Kornélia** írásaival, aztán pedig **Temesi Éva** verseivel lettünk gazdagabbak, szellemben, lélekben. Éva bevezetőjéből pedig megtudtuk, hogy a második neve Kornélia, és – mint mondta – biztosan ezért is van oly sok közös kettőjükben. Nomen est omen. Kosztolányinak csupán csak annyi köze van a dologhoz, hogy e cikk írója (remélhetőleg) viccesen elcsente a költő alteregóját, és „nőiesítette”. De a két költőnő a legkevesbé sem fiktív, hanem nagyon is valóságos atmoszférát teremtett e másfél órányi időtartamra.

Az est háziasszonya ezúttal is **Daróci Lajosné** (Márta asszony) volt, a klub vezetője. A könyvek ismertetését és az alkotók bemutatását pedig **Somfai István Tanár Úr** (a Poly-Art Alapítvány kurátora) vállalta magára. Mindketten a tőlük megszokott magas színvonalon, hozzáértően vezették végig az estét.

Csajkovszkij: b-moll zongoraversenye jelezte a bemutató kezdetét, és közben elhangzott egy-egy írás az ünnepelek tollából.

A fellépők az **IRKA** alkotói, tagjai voltak (Daróciné Márta, Györiné Angéla, Szabó Aida, Habos László, Móczár Csaba) és Éva unokája: Virágh Katalin), akik ezzel is tisztelegtek két társuk előtt, hogy megszólaltatták, életet adtak verseiknek.

Kreischer Nelly: Nyitott könyv vagyok című kötetével jelentkezett.

Az elhangzott beszélgetés alatt és művei felolvasása közben mind folyamatosan bontakozott ki előttünk, hogy miért is e címválasztás.

Nelly mindent átfogó kötetet készített el, melyet nemcsak maga írt, de szerkesztett, tördelt, a fotókat, illusztrációkat is beleértve. Oly őszinteséggel és magától értetődő szeretettel vetette papírra e sorokat, hogy ezt le sem tudná tagadni. Verseiből süt a filantrópia. Az Istenbe vetett hit. Az igaz szó erkölcsi ereje. Szabadversek ezek, szenvedélyes, őszinte, zabolátlan írások. Zabolátlan, de összeszedett. Hatvan év termése, mondja. S bár a kötetben helyet kapott versek zöme 2010 táján íródott, azért fellelhetünk benne máshonnan datált írásokat is. Nelly fontosnak is tarja, hogy művei datálva legyenek, mert így „ellenőrizheti” korábbi önmagát a mai énjével. Mi pedig ízelítőt kaphattunk az ő hatvan éve tartó töretlen költészetének, amely most végre önálló kötetévé érett.

A versek hallgatása közben pedig ráébredtünk emberi méltóságunkra, és arra, hogy szavai igazzá tették József Attila Két hexameterének egyikét: „kiterítenek úgyis” – akkor ezt tegyük avval a tisztességgel, ahogy Nelly tárja elének nyitott könyv-életét.

A kötet méltatását, kedves hangú kritikáját a Kláris c. irodalmi újságban rendszeresen publikáló pályatárs, **Dömök Elíz** írta meg. (2013/1.sz.) Ennek rövidített formája Móczár Csaba tolmácsolásában hangzott el:

„Tudatosan csokorba szedett alkotásai, gondolatai, versei hömpölygőek, áradóak. Gazdag szókinccsel, találó jelzőkkel, megszemélyesítésekkel igaz érzéseket tár elének. Az életet úgy éli meg, hogy kis porszemek vagyunk itt a világmindenségben, mégis létezésünkkel hozzáadunk valamit az univerzum egészéhez. Szerényen vall önmagáról. Nem vágyik babérokra, pedig megérdemli. Kedves Olvasó! Olyan ember írásait ajánlom most, aki igazi erkölcsi, emberi tartást, helytállást mutatott élete viharos szakaszaiban is. Most pedig bölcsességében gyarapodva lelkének kincseit okulásként és példaként elének tárja, mintegy bocsánatot kérve ezért tőlünk.”

A két blokk között **Dr. Karácsony István** zongorajátékában merülhettünk el, aki néhány perces saját szerzeményét adta elő. A tőle megszokott humorral vezette föl: akik zenélni hallják, mind arra biztatják, hogy írjon inkább, akik meg olvasták a műveit, a zongorázásra buzdítják...

Temesi Éva (Kornélia): Töröttszárnyú szerelem

Már a címe is sejteti félelmünket – ez az Ő személyes története, nem csak úgy általánosságban megfogalmazott líra.

Egy érző, hús-vér nő igaz szerelme egy férfi iránt, akit évtizedeken át imádott, szolgált. És aki végül elhagyta őt. Egy szerelmes, érző, megsebzett szív jajkiáltásai ezek a versek. Olyan erővel és pontossággal tolmácsolva a legnagyobb keserűséget, amit szerelmünk árulása vált ki belőlünk, hogy mi magunk is részesei lettünk e csalódásnak. Éva leplezetlenül tárja elének fájdalmát. Olykor dühvel vagy épp önmarcangoló kérdésekkel ered a miértek nyomába. Majd beletörődően, megadón folytatja stigmái gyógyítását. Végül már a megbocsátás hangjait véljük felfedezni szavaiban. A szeretett férfi visszatért. Ő pedig haláláig szerette a hűtlent.

„A halállal nem ér véget a szerelem” (Negyvenhetedik év c.) Bennem pedig Philemon és Baucis szerelme ötlött fel a versek hallgatása közben. Mert ők az örök szerelem jelképe. És Éva is „örök”. Az örök nő.

A műsort egy rendhagyó esemény tette különlegessé: Éva verseit egy korábbi felvételtől is láthattuk, hallhattuk: egy kivetítőn színészek és előadóművészek (Györgyi Anna, Szalay Kriszta, Dizseri András) olvasták fel írásait.

Ajánlom mindkét kötetet nyílt szívvel azoknak, akik szeretik a verseket, a tiszta emberi érzéseket, az őszinte, igaz, szívből jövő szavakat, vallomásokat. Azoknak pedig, akik nem szeretik e műfajt, kétszeresen is ajánlom, mert bizvást állíthatom, hogy általuk átpártol a mi táborunkhoz.

(A Bíró András Könyvesboltban kaphatók.)

Móczár Csaba
(IRKA-tag)

TARTALOM

Versek:

Szabó Aida (Jampa drolma), Habos László	1
Temesi Éva, Kovács Gábor	2
Gróf Mária, Kovács István, Karácsony István	3
Kósa Márta, Májer József	4
Szabó Imre	5
Fazekas Major Gizella, Nagy Sándor,	
Rinyai László, Petrik István	6
Kreischer Kornélia, Daróci Attila, Steibli Vivien	7
Móczár Csaba, Tarnócziné Barabás Irén	8
Bozó Patrik, Ilka, Erzsébet,	
Tilingerné Gerlei Ilona, Horváth István	9

Diákírók:

Óri Eszter, Emily C.	10
----------------------	----

Diákillusztrációk:

Varjas Adél, Tőke Petra	11
-------------------------	----

Prózák:

Kovács István: Az öreg vadkörtefa	12
Habos László: Suta mozdulat,	
Kreischer Kornélia: Elmélkedés egy fogalomról	13
Tiszaörsi Nagy Zoltán: Húsvéti bárány,	
Rinyai László: Több trillió terrabájt	14
Pálfi P. Ágnes: Verselemzés	15

Bemutakozás:

Temesi Éva, Kovács Gábor	16
Királyné Sándor Edit, Molnár-Göb Zoltán	17

Beszámoló:

Kimmel István: Nyílt levél...	18
Móczár Csaba: Ésti Kornéliák	19

Tanulmány:

Szabó Aida: Fehérlótusz	11
-------------------------	----

Illusztrációk:

Királyné Sándor Edit	2,4,6,7,9,18
Molnár-Göb Zoltán	1,3,5,8,18

1%

Tisztelt Olvasóink, kedves Irodalombarátok!

Az SZJA 1%-ának felajánlásával támogathatják a POLY-ART Alapítvány munkáját.

Az alapítvány azzal a céllal jött létre, hogy városunkban és annak vonzáskörében élő – elsősorban műkedvelő – alkotók számára bemutatkozási és fejlődési lehetőséget biztosítson. E törekvést támogathatják adójuk 1%-ának felajánlásával.

A POLY-ART Alapítvány adószáma:

18667369-1-13

A POLY-ART Alapítvány bankszámlaszáma bármilyen támogatás átutalásához:

64800035-10310472-00000000

Érd és Vidéke Takarékszövetkezet Érd-Parkvárosi fiók, Bem tér 1.

MEGHÍVÓ

Szeretettel várunk minden érdeklődőt

2013. április 12-én 18 órára a **KÖLTÉSZET NAPI MŰSOR**-ra, valamint
2013. május 10-én 18 órakor kezdődő **SZABÓ AIDA (Jampa drolma) költői estjére**

Helyszín: Szepes Gyula Művelődési Központ (Érd, Alsó utca 9.)

ÉRDI IRKA irodalmi-kulturális folyóirat • Megjelenik negyedévente a Poly-Art Alapítvány támogatásával • Felelős szerkesztő: Daróci Lajosné, tördelő szerkesztő: Habos László • A szerkesztőség levélcíme: Szepes Gyula Művelődési Központ 2030 Érd, Alsó u. 9. • E-mail: dalane@freemail.hu, haboslaci@freemail.hu • IRKA-logó: Mezőfi Virág • Nyomdai munkák: Progresso Print Kft. • Kiadja a Szepes Gyula Művelődési Központ • ISSN:2062-8048